

Bilaga Medskick från fokusgruppsamtalen inom ramen för intressentdialogen

Kansliet har här sammanställt samtliga protokollen från de 13 olika fokusgruppsamtalen. Det som står i protokollen är godkänt av samtliga deltagare. Kansliet har sorterat vad som sagts under gemensamma rubriker. Resultatet av sorteringen framgår av följande matris. Detta ska sedan sammanställas till löpande text i den samlade rapporten från intressentdialogen. Redan nu är nedanstående beaktat i den samlade rapportens kapitel 1 om slutsatser.

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
Mötesplats för att samla olika kompetenser för att lära av varandra och samverka (IIII) (IIII) (IIII) (IIII) (IIII) (III) (29)	<p>Rise: Om man tittar för strikt på jordbruksfrågor missar man många andra kompetenser och frågor som behövs för Lokal utveckling.</p> <p>Rise 2: Det strategiska arbetet behöver nå ända ut till de som berörs i praktiken. Finns mycket att vinna på att känna till varandras världar. Vi behöver mötas utanför våra egna områden.</p> <p>Hur kan man hitta samverkan mellan stora och små aktörer? Viktigt med nätverk. Mer och bättre tillsammans. Vi måste jobba på många fronter samtidigt.</p>	<p>Ta vara på och knyta ihop på flera nivåer.</p> <p>En katalog med inspiration från många olika håll och aktiviteterna och individerna är något som nätverket skulle kunna jobba mer med.</p> <p>Corona har varit till hjälp för att bjuda in bredare till digitala möten.</p>
	SMHI:	Nätverket kan skapa möten för nya samarbeten-SMHI kan till exempel prata mer med Gröna arbetsgivare om hur de kan bidra i yrkesutbildningar för Gröna näringar. Diskuterar gärna möjligheten att på ett tydligare sätt få in klimatanpassningsfrågan i de gröna utbildningarna, så får vi se vad vi har för möjligheter att hjälpa till.
	<p>Västervik: en mötesplats för det möjliggör den gröna omställningen.</p> <p>Fortsätta bygga gemenskap. Aktivt föra kunskapsutbyten i nätverket.</p> <p>Organisationer behöver fråga sig själva hur dem bidrar till omställning.</p>	<p>Digitala mötesplatser och webinarier</p> <p>Inom Landsbygdsnätverket skulle man kanske kunna satsa på en tankesmedja för att träffa nya aktörer (podden landet tex) dra detta vidare? Delvis kanske ”tankesmedjan” är saker som arbetsgrupperna inom respektive områden fångar upp. Kanske att man ser det som något löpande, att lyfta viktiga diskussioner i nätverkets arenor, sammanföra människor från olika</p>

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
		<p>sektorer och skapa synergier. Att man ser nätverket som en tankesmedja i dess grunduppdrag?</p>
	<p>Vuxenskolan: Samverkan och oväntade konstellationer är viktiga delar i nätverkandet.</p> <p>Tillgängligheten på kunskap är ibland inte så enkel. Frågor som var det går att hitta kunskap och kompetenser är viktiga. Det kan nätverket bidra med. Även kunskap på regional och lokal nivå är viktig. Nätverket kan vara ett kunskapsnav.</p> <p>Andras initiativ som t.ex. demokratidelegationens arbete kan vi lära oss av. Vi kunde tydliggöra vad de olika medlemsorganisationerna bidrar med till nätverket både stora och små.</p>	<p>Nätverket borde utveckla nya spännande sätt att använda de digitala verktygen</p> <p>Digitala studiebesök ta fram många olika lyckade exempel och be forskare analysera vad som är de gemensamma framgångsfaktorerna.</p> <p>Digital innovationsworkshop där man exempelvis genererar idéer med hjälp av digitala postitlappar utifrån ett tydligt ämne.</p>
	<p>Norrlandsförbundet: Den bredare landsbygdsutvecklingen får finansieras med nationella pengar, som ju finns regionalt. Då är frågan hur vi ska hitta kontaktvägar till de regionalt fördelade medlen. Det ska inte bara handla om landsbygdsprogrammets pengar. Det kan gälla RUS:ar och liknande.</p>	<p>Skapa nätverk och påverkan och bjud in alla delar av samhället som påverkar livsmedelsstrategin.</p>
	<p>Swedish Pelagic: Att hitta alternativ och komplettera till de möjligheter som finns inom EHFF.</p> <p>Bra utgångspunkt för en del lite känsligare diskussioner där aktörer inte alltid tycker lika- bra sätt att ha en neutral mark att stå på.</p>	<p>Stöd och medarrangering av seminarier och konferenser.</p>
	<p>Sametinget: Kunskapsutbyten (finns många små näringar med stor spridning i landet)- så kunskap och samarbeten är svåra att utföra. Kan behövas inspiration och nya kunskaper, där Landsbygdsnätverket kan främja samarbeten mellan aktörer.</p>	<p>Vi börjar med att engagera oss mer i nätverket.</p>

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	<p>Klimatfrågan är också en jätteviktig fråga.</p> <p>Gemensamt hitta och tydliggöra en röd linje kring livsmedelsstrategin.</p> <p>Sveriges konsumenter: Få fram hälsosam mat som en viktig aspekt och främja detta tillsammans inom nätverket.</p> <p>Förtroende och transparens- att folk får förtroende för livsmedel och att det är äkta hela vägen ner i livsmedelskedjan Viktigt minska svinnet.</p> <p>Utgå från nyttan för konsument och miljön.</p>	<p>få med alla på tåget.</p> <p>Pandemin kan och bör användas som en möjlighet till att snabbare ställs om till en mer hållbar och uthållig livsmedelsproduktion.</p> <p>Använd Landsbygdsnätverket som ett verktyg för att identifiera behov.</p> <p>Sveriges konsumenter kan bidra med konsumentperspektiv. Vi är paraplyorganisation för andra medlemsorganisationer och har inga egna enskilda medlemmar. Kan nå grupperna via lokala organisationer, som är medlemmar.</p> <p>Hela ledet från produktion och förädling till konsument. Inkludera lokala konsumentgrupper, få med deras kreativitet.</p> <p>Konsumenter är inte en grupp, det är mångkulturellt, och många enpersonshushåll.</p>
	<p>Ekologiska lantbrukarna: Nätverket är en öppen och kreativ arena. Det blir inte alls så mkt skyttegravar och ryktesspridning utan mer konstruktiva samtal då. Egentligen vill de flesta samma sak både bland producenter och konsumenter. Positivt att Landsbygdsnätverket kommer jobba för hela jordbrukspolitiken i framtiden. Det innebär att nätverket ska syssla med landbruksfrågorna i större utsträckning inkl direktstöden. Där är omställningsfrågorna viktiga att diskutera. Bra väg att gå- allt hänger</p>	<p>Jobba för kunskapsutbyten och få fler att engagera sig för de gemensamma målen i livsmedelsstrategin och se dem som just gemensamma.</p> <p>Beredskap är viktigt och då behöver vi också få kontakt med försvaret.</p>

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	<p>ihop. Nätverket kan skapa en neutral arena för beredskap och en resilient livsmedelsproduktion som fungerar även i fredstid och som inte bara handlar om att lagra livsmedel och insatsvaror. Det behöver vi samtala om brett och tvärs över olika sektorer. Här kan nätverket skapa mervärden.</p> <p>Arena som neutral plattform med erfarenhetsutbyte. Nätverket kan bli ett forum att diskutera livsmedelsstrategin lite bredare än bara volym- glömmar bort kvalitet och miljömål etc.</p> <p>Skapa acceptans och engagemang för målen med livsmedelsstrategin.</p>	
	<p>Lovanger: Skapa samförstånd om vad som krävs för att genomföra livsmedelsstrategin.</p> <p>Behövs samordning och att man tydliggör nyttan genom ex. utvärdering. Finns det värden i innovationen och hur hjälps vi åt att utvärdera nyttan.</p>	<p>Digitala möten med öppen agenda för att skapa relationer.</p>
	<p>N-dep: skapa samarbeten utanför sektorn och skapa en tydligare plats inom det svenska innovationssystemet. Vinnova har t ex en tydlig roll.</p>	
	<p>Leader Bohuskust: Kontaktvägar i Sverige mellan. Gillar bredden i nätverket med både privata och offentliga aktörer.</p> <p>Nätverket kan bidra med de breda perspektiven och tvär-perspektiven genom att fler från olika aktörer träffas. ”Tvär-tänkande” viktigt. Tillsammans i nätverket har vi en mkt bred kompetens som vi kan erbjuda.</p> <p>Utifrån samhällsekonomi och en nyttoanalys är det bra att nätverket understödjer att saker ses från olika perspektiv.</p>	<p>Stödja möten digitalt och fysiskt med grupperingar nationellt och internationellt, privat och offentligt.</p> <p>Sprida, nätverka, inspirera, bygga kunskap, tvärgrupper,</p> <p>Innovationsworkshops baserade på utmaningar. Behöver ha möten på distans så att man kan träffas oftare, dvs inte bara ett stort möte en gång om året.</p> <p>Göra en lista över vilka kompetenser som finns inom nätverket i specifika ämnen inom omställning. Då blir det lättare att gå vidare med olika initiativ.</p>

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	<p>Vi kan bidra till förståelse för vattenbruket och även dess synergier med jordbruket.</p> <p>Vi kan göra omställning till något som är för alla inte bara för idealisterna.</p>	<p>Nätverket kan göra ”calls” i olika fokusområden som kan starta med en halvdagskonferens, webinarium etc....</p>
	<p>Almi: Viktigt med samarbete mellan sektorer.</p> <p>Viktigt att utgå från vad de som ingår i nätverket vill ha.</p>	
	<p>Gröna arbetsgivare: Finns många projekt som fått stöd. Samla upp allt som har genomförts och vad kan man lära av varandra. Skattepengar behöver gå till rätt saker.</p>	
	<p>Luleå kommun: Att olika typer av organisationer träffas kring gemensamma teman.</p> <p>Nätverket kan bidra till samverkan mellan olika typer av verksamheter och mellan olika delar av landet.</p> <p>Bättre samverkan mellan myndigheter för att underlätta för företag att växa.</p> <p>Skapa möjligheter för entreprenöriella byråkrater på myndigheterna. Viktigt med olika kompetenser och infallsvinklar.</p> <p>Nätverk kan korsbefrukta varandra med olika kompetenser. Spridning av kompetens viktigt. Hur tar vi tillvara våra nysvenskar.</p>	<p>Corona har gjort att vi fått upp ögonen för digitala möten. Nätverket arbetar mer effektivt genom distansmöten. Fysiska möten behöver inte ske så ofta.</p> <p>Vore bra att använda nätverket i tiden fram till programstart för att få till ett strukturerat fondövergripande samarbete. Imponerad av LBN:s arbete. Få in nya organisationer i nätverket.</p> <p>Utveckla arbete och möten digitalt.</p>
	<p>RådNu: Det är problematiskt med en ytterligare sektorisering mellan jordbrukets och landsbygdens utveckling. De som lever och verkar på landsbygden finns i en integrerad helhet. Helheten skapar effekt.</p> <p>Träffa inte bara de som pratar samma språk. Det oväntade eller värdeskapande mötet är intressant i</p>	<p>AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation Systems): det finns redan etablerade strukturer för kompetensförsörjning inom lantbruket. Men inom vattenbruk, fisk, biodling, finns inte institutionaliserade strukturer, behöver bygga upp på nytt. Bygga system för kommunikation från producent till konsument.</p>

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	<p>innovationssammanhang, mellan aktörer som normalt inte träffas. Den typen av mötesplatser skapas inte av sig självt utan behöver skapas.</p> <p>Utmaningen ligger i att skapa mötesplatser för dem som ofta inte deltar i denna typ av möte. Hitta nya arbetssätt. Arbeta på nya sätt. Nå nya målgrupper.</p>	<p>Skapa nätverk för t.ex. lantbrukare i skogsbygder som behöver mer mark, men inte har kontakter.</p> <p>Vilka mål ska vi skapa i landskapet? Börja med det större gemensamma perspektivet. Det handlar inte bara om den enskilde brukaren, hur mycket man ska ha betalt.</p>
	<p>Hembygdsförbundet: ta ett samlat grepp. Det finns olika typer av nätverk. Viktigt att få med unga. Förståelsen för att få med de olika perspektiven.</p> <p>De strukturer som man kan utveckla i den ideella sektorn är en viktig förutsättning för att skapa ett hållbart samhälle.</p>	<p>Denna typ av samling som vi nu har gjort i fokusgrupperna. Bra med ersättning för att möjliggöra för de som är ideellt engagerade.</p>
	<p>Lysekil/ Kristineberg Center för marin forskning och innovation: Bygga system så att det blir lika självklart för de små näringsidkarna. Science park tar sig an produkter som kan nå en världsmarknad. Viktigt att utveckla även små produkter och tjänster. Nyttja varandras kompetenser. Öppna upp innovationssystemet så det når den enskilde fiskaren och lantbrukaren. Inte bara en universitetsangelägenhet.</p>	<p>Skapa dialog och aktiviteter.</p>
	<p>SLU: Viktigt vi vet om varandra så saker inte dubbelarbetas, inte bara nationellt utan även internationellt. Det finns mycket kunskap och innovationer internationellt. Vi har ett ansvar att se utanför vår egen box. Vi kan nå synergieffekter genom samarbete och nätverk.</p>	<p>Svenska Vallföreningen bör vara med i processen framöver.</p>
	<p>SFPO: Samverkan och nätverkande skapar förutsägningar för kunskapsutbyte och ”better common good”.</p>	<p>Nätverkande, möten, kunskapsutbyten är viktigt. Nätverket kan även engagera sig mer specifikt på djupet med vissa frågor för att få samförstånd och konsensus –</p>

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	Många gemensamma nämnare mellan aktörerna.	bra med sektorsspecifika djupdykningar i vissa frågor.
	Vattenbrukscentrum: en möjlighet att se på hela bilden och för flera aktörer att träffas och diskutera.	Att vara ett nav för möten & diskussioner mellan grupper i breda ämnen och som påverkar landsbygden. Att vara organisatör av möten/digitala diskussionsmöjligheter/poddar mellan en bred grupp. – Både vattenbruk och lantbruket som blir allt närmare varandra.
	Livsmedelsföretagen: Viktigt med samarbete i hela livsmedelskedjan. livsmedelslagstiftningen formas i EU, viktigt att vi engagerar oss där. Viktigt med gemensam inställning och enad front gentemot våra EU-politiker. Viktigt med främjande inställning hos myndigheterna. SJV har ett tydligare främjande än SLV. SLV börjar nu stappa upp och jobbar tillsammans med TVV och SJV vid tillståndsgivning.	
	Fotbollsförbundet: Saknar fotbolls- och idrottsföreningar i den här typen av sammanhang. Vill att idrottsrörelsen ska få en tydligare roll i samtal om lokal utveckling.	Tror på att mötas – digitalt eller fysiskt
	Ecolise: Praktisk omställning, nätverka ihop, bryta ned gränser mellan organisationer. (CAP) kan inte riktigt leverera hållbarhetsframstegen som förväntas genom Green Deal. Trädgårdsnäringen- en framtidsbransch som kommer expanderas. Vi måste öka matförsörjning lokalt. Vad odlar vi och hur odlar vi? Odlar mindre animaliskt (hög klimatpåverkan). Stora odlingsytor används för animalisk produktion. Ställa om jordbruket genom plöjefritt jordbruk, fler perenna växter, polykultur odling och agro-ekologiska	Få organisationer i landet att samarbeta med varandra för att bygga en allians för omställning i bred form. Vara öppna för att folk tar initiativ. Vill man få fram innovation behöver man kompetens från olika områden. Få fram nya tankesätt, få folk till landsbygd och hålla kvar dem. Nya möten mellan olika grupper hade varit värdefullt- kanske ej tillräckligt med endast temagrupper. Vi kan även jobba på att öka vetskap och kunskap om teknologisk innovation, för att t.ex. kunna odla året runt- och därmed skapa arbetstillfällen inom landsbygd.

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	principer och värna om jordbruksmarken.	
	Omställningsnätverket (GNH): Det är viktigt att man får ihop alla olika nätverk som finns. Vi måste kunna tänka både business och omställning, både myndighet och ideell organisation osv.	
	ABF: I strukturfondpartnerskapet finns det inte någon koppling till Leader. Fonderna verkar inte ha några bra kontakterna till varandra.	
	<p>Leader Mittskåne: Att föra samman människor som annars inte brukar mötas är ett viktigt mervärde.</p> <p>Nätverket kan bidra till att koppla ihop kunnande med erfarenhet från platser/orter/byar.</p>	<p>De fysiska träffarna som nätverket arrangerat har varit oerhört viktiga, inte minst de studieresor som kopplas till nätverksträffarna. Kunskapsförmedlingen blir ett verktyg för omställningen.</p> <p>Att komma ut och träffa andra människor är ännu viktigare och effektivare. Vi behöver en attitydförändring och då behöver man höra och träffa så många olika aktörer och förstå hur de jobbar, inte bara se på en film eller lyssna till en presentation på webben. Vi bär på olika kunskaper som individer. I en ny programperiod blir det antagligen växling på olika poster, nya personer kommer till, andra försvinner. Då är nätverkets roll som kunskapsbärare viktig så att erfarenheter och kunskaper som samlats under en programperiod lever vidare och kan användas i nästa.</p>
	PO Kustfiskarna Bottenhavet:	<p>Nätverket kan vara en motor och ett nav för att knyta ihop kunnande och erfarenheter från många olika aktörer, praktiker och forskare.</p> <p>Nätverkets medlemmar ger kunskaper och kompetenser från många olika håll</p>

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
		som kan som kan förmedlas vidare som de är men också i kombination som nya utvecklingsmöjligheter.
	Svenska Bin: Det är viktigt att lyfta fram vad var och en kan göra som bidrar till omställningen och visa på vilka delar de är i helheten. Visa att alla kan bidra på något sätt. Då blir det tydligt på vilket sätt alla bidrar till omställningen och därigenom lättare att överbrygga eventuella motsättningar.	

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
Sprida information tillsammans och folkbildning (IIII) (IIII) (IIII) (IIII) (19)	Swedish Pelagic: sprida tillsammans med myndigheter via Landsbygdsnätverket är värdefullt och ger en viss kredibilitet. Vid informationsspridning kan nätverket funka som en bra neutral infospridare.	
	Sveriges konsumenter: Folkbildning- ta hänsyn vilka som ska äta maten, och olika konsumentgrupper. Även ta fasta på att det finns myter om vad som är bra och dåligt (mytkrossande). Omställning är mkt fråga om trovärdig kommunikation. Konsumenter ser väldigt olika ut. Det är viktigt att kommunikationen ska bli transparent, tillgängligt och likvärdigt för alla.	Jobba tillsammans för folkbildning och folkhälsan. Konsumenter har olika behov- få med alla på tåget. Konsumenten vet inte alltid behoven. Växelverkan bra. Många famlar. Arena för goda exempel. Finna bra kommunikationsmodell. Göra goda exempel tillgängliga som vi t.ex. gör med offentlig mat inom landsbygdsnätverkets projekt MAT-tanken.
	Ekologiska lantbrukare: Få alla att förstå vikten av livsmedelsstrategins mål. Öka tillgängligheten till forskning både nationellt och internationellt.	
		Lovanger: Kunskapsförmedling- saknar att snabbt få tillgång till ny forskning, både svensk och EU- svårt att hitta denna forskning idag. Hjälpa till att förmedla

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
		kunskap genom att tillgängliggöra svensk och internationell forskning. Så att medlemmar kan tex prenumerera på denna info.
	Leader Bohusbygd: Idéspridning	Webbinarer och poddar.
	Gröna arbetsgivare:	Förmedla kunskap. Vad är det som efterfrågas? Vad finns det för forskning internationellt? Hjälpa gröna företag att hålla sig uppdaterade om vad konsumenterna vill ha. Vem styr vad vi äter i framtiden? Hur kan exporten kan se ut? Vad händer om 5 år? Ta fram lättfattlig information till mindre företag.
	Luleå kommun: Sprida kunskap om goda exempel exempelvis EIP Agri och se till att spridningen blir nationell.	Tyckt om det vi jobbat med hittills i nätverket, ex poddar osv. Har haft nytta av sådant han får med sig genom nätverket när jag försöker lyfta in landsbygdsfrågor i kommunen snarare än bara stadsfrågor.
	RISE: Företagen behöver hjälp med kunskap och hur man snabbare kan komma framåt i systemet.	Undersöka vilka behov företagen har. Underlätta för livsmedelsföretag, främst små och medelstora. Lotsa till, och med expertis. Snabba upp systemet. Underlätta för företagen att få kunskap om hur de kan komma ut på marknaden. Samarrangera aktiviteter för att poola ihop resurser.
	LRF:	Nätverket blir avsändare för information och arrangör av möten.
	SFPO: Säkerställa att korrekt info skapar förståelse. Andra intressegruppers prioriteringar på tvärs med verkligheten bör objektivt bemötas i syfte att säkerställa korrekt kunskapsunderlag inför politiska beslut etcetera.	

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	Det behövs sans och balans i meningsutbytet som skapar förståelse.	
	Västervik	Förenkla informationen till medlemmarna. Det räcker inte bara med en lista/katalog med lyckade satsningar utan det behövs också kunskap och rådgivning om hur de kan översättas till att passa i en annan bygd/kommun/region.
	Vattenbrukscentrum: En viktig roll för LBN som jag ser det är informationsspridning, något som vattenbrukscentrum ost (VCO) har jobbat med tillsammans med LBN. Att man informera allmänheten/politiken/investerare om vattenbruk från en fakta-baserad och neutral synpunkt. Inom lantbruket och vattenbruket finns det en hel del missinformation som skulle kunna mötas av LBN tillsammans med t.ex. VCO och de andra grupper inom vattenbruket/lantbruket. Lyfta det småskaliga.	
	Visit Sweden: . Det nätverket kan bidra till är spridning och kunskapsbyggande. Har gjorts och görs en del men det behövs mer. Massa resultat som inte tas tillvara och sprids på bästa sätt, där har LBN en roll att fylla.	Allt från enstaka träffar till databaser. Finns många sätt att jobba med det.
	Rise 2: LBN bättre på att sprida info om pågående och avslutade projekt. Hur sprida info? Ännu mer fånga upp ny kunskap och sprida den. Hur få kunskap om allt som händer i landet? Spännande att tänka att vi behöver bli bättre på att lära av varandra., Äta ny mat, använda ny mat, skapa affärsmodeller. Alger mm.	
	ABF:	Folkbildningens metoder kan, bör kanske skall användas för att nå ut med en hållbar

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
		omställning. Metoden folkbildning är i sig självt en hållbar metod. Ex via ”ekopedagogik”
	Omställningsnätverket (GNH):	När man har något att förmedla hamnar man ofta i sändarperspektivet. Men när man går till mottagarledet och frågar vad de behöver för att förstå lossnar det.
	Lesder Mittskåne: Lösning på en ort kan vara till hjälp i andra områden. Här är nätverket en viktig aktör för att vidareförmedla kunskap. Omställningen kräver en attitydförändring. Den måste bygga på kunskap.	
	Vuxenskolan:	Ser gärna fler poddar och webinarier om Omställning.
	PO Kustfiskare Bottenhavet:	Ska man komma ut med budskap ska man använda många olika kanaler. Kombinationen mellan goda exempel, besök, möten etc är viktigt.

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
Knyta ihop lokal, regional och nationell och internationell nivå, men också knyta ihop horisontella nätverk på olika nivåer (IIII) (IIII) (IIII) (I) (16)		Ta vara på och knyta ihop på flera nivåer.
		Regionala delnätverk Underlätta samverkan mellan de regionala företrädarna för landsbygdsnätverkets medlemsorganisationer. Stöd lokalt entreprenörskap.
		Internationella kontakter och även regionala delnätverk som en slags underavdelning till det nationella nätverket är ett bra sätt att jobba.
		Digitala och lokala aktiviteterna och verktygen.
		Kontaktvägar mellan landsändar. Kontaktvägar ut i Europa.

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
		Nätverket kan bidra till samverkan mellan olika typer av verksamheter och mellan olika delar av landet.
	.	Plocka ihop lämpliga grupperingar med spridning utifrån geografi och sektor för att snabbt hitta lösningar på gemensamma utmaningar.
	RådNu: Regionalt behövs det samverkan och stödjande sektorer. Ex har regionplanerare träffats för att diskutera regionplaneringens roll i landsbygdsutvecklingen. Ett område var regionplanering och biobaserad ekonomi – hur lantbruket ska leverera nya tjänster och produkter. I de regionala planerna finns det bra tankar om innovationssystem i vissa kapitel men i kapitlen om lantbruk och landsbygd finns ingen koppling till innovationssystemen. Det är problematiskt att detta inte hålls ihop. Landsbygdsnätverket behöver hjälpa till att koppla ihop dessa och skapa dessa horisontella diskussioner. Det behövs även en samsyn på nationell nivå. Horisontell samverkan behövs på alla nivåer	En annan typ av nätverkande med stor betydelse är nätverket för landsbygdsutvecklare – för att diskutera dagliga svårigheter ("Communities of practise"). Många av dessa är ganska ensamma och behöver mötesplatser.
	Svenska Bin: Samverkan på landskapsnivå. Hur få med biodlarna, som ofta är hobbyodlare, i mötet med andra aktörer som är verksamma inom området. Utveckla mervärden med samordning på landskapsnivå, involvera även konsumenten.	
	Lysekil/ Kristineberg Center för marin forskning och innovation:	Uppskattar samarbetet i landsbygdsnätverket. Utgå från det lilla lokalt och regionalt för att bygga det stora nätverket. Bra koppling mellan Leader och landsbygdsnätverket.

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	<p>Bohuskust: Lyft det småskaliga som viktigt och nätverket kan ge det en plats. På global nivå är det småskaliga fortsatt stort inom livsmedelproduktionen.</p> <p>Det lokala perspektivet på livsmedelsförsörjning och resiliens kan kopplas till detta.</p>	
	<p>Vattenbrukscentrum:</p>	<p>LBN har kunnat fördela projektpengar förut och här tänker jag att bygdeföreningar, t.ex. skulle kunna söka för att skapa ett mini ”företagshotell” för hjälp med att skapa en webbsida eller förstå sig på andra försäljningskanaler som t.ex. reko-ringar. Denna tjänst skulle förstås vara begränsad till projektperioden men skulle kunna gynna småföretagarna på landsbygden, speciellt om det var gratis eller nästan så. Det skulle också kunna vara träff (förhoppningsvis får vi träffa varandra igen någon gång) för korta kurser om vilka stöd som finns. Man kan ha en kort kurs om reko eller nätförsäljning. Här skulle LBN eller bygdeföreningen med hjälp av LBN vara den som organiserar.</p>
	<p>Ecolise:</p>	<p>Samarbeta med kommun och landsting.</p>
	<p>Västervik:</p>	<p>Hitta partners i EU såväl som nationellt för att jobba med att bevara jordbruksmark.</p>
	<p>PO Kustfiskarna i Bottenhavet: Vi behöver arbeta med exempel och visa upp goda exempel på hållbarhet. Det är viktigt med inspiration. Småskaliga kustfiskare har jobbat hållbart över generationer. Ta vara på kunskapen och erfarenheter som finns lokalt och regionalt och koppla det till forskningen.</p> <p>Knyta ihop forskningsresultat från olika forskningsområden och deras betydelse för landsbygdsutveckling, små orter.... Som fiskare är vi</p>	<p>Pådrivare för bredare forskning där lokala och regionala kunskaper tas med.</p>

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	intresserade av ny teknik för att bli mer hållbara, bättre bränsle etc.	
	Vuxenskolan: kunskapen ska stanna på på ortsnivå/organisationsnivå/bygdenivå.	

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
Ändra attityder, nyansera urban norm och öka kunskapen om skillnader i Sverige samt landsbygdssäkra Maktkritiskt förhållningssätt Attityd livsmedel (IIII) (IIII) (III) (13)	<p>Norrlandsförbundet: Landsbygderna ser dessutom annorlunda ut i olika delar av Sverige. Vi måste få en större mångfald i synen på landsbygder.</p> <p>Säkra tillgång till digital infrastruktur.</p>	Regionala delnätverk
	<p>Västervik: Den urbana normen är något vi måste förändra och samverka om för att få helhetsperspektiv.</p> <p>Säkra tillgång till digital infrastruktur.</p>	bruksorterna och hur man kan skapa attraktiva bruksorter är en annan viktig fråga.
	<p>Hembygdsförbundet: Nu behöver vi samla allt som finns för att sätta kraft gentemot de som fördelar resurserna. Och då är det viktigt med någon som samlar aktörerna. Det är viktigt att komma fram till hur vi återigen kan bli den demokratiska rörelsen utifrån varje plats. Man gör politik nu där man inte vet hur politiken fungerar lokalt? Det är även viktigt att stärka gräsrotterna lokalt. Ju starkare gräsrotterna blir, ju svårare är det att strunta i dem. Vi behöver jobba på två nivåer – både pusha uppåt men även få till den starka växtkraften underifrån.</p>	Man kan bjuda in till en diskussionslunch när man släpper ett avsnitt om podden.
	<p>Luleå kommun: Regler inte anpassade för små företag. Olika förutsättningar i olika regioner.</p> <p>Jobba med attitydförändringar, det ska vara fint att vara jordbrukare. OK att säga att man kan bli rik genom att jobba i jordbruksbranschen?!</p> <p>Landsbygden är inget hett ämne i den kommunala verksamheten. Jobba med de kommunala inköparna. Nätverket skulle kunna</p>	<p>Arbeta för att förenkla för små entreprenörer att utvecklas, och även få del av olika stöd.</p> <p>Bättre samverkan mellan myndigheter.</p> <p>Bättre lokal och regional anpassning.</p>

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	<p>hjälpa till att lyfta skillnader i regioner och anpassa odlingar från norr till söder.</p> <p>Säkra tillgång till digital infrastruktur.</p>	<p>Viktigt att myndigheterna riktar pengarna rätt. Viktigt att öka livsmedelsproduktionen.</p>
	<p>Ecolise: Se till att stöd kommer hela vägen ner- få mer resurser ned till folk underifrån.</p>	
	<p>Bohuskust: Ökad attraktion med ex Kampanjen Vi landsbyggare Ett annat exempel är en kampanj i Dalsland att renovera ödehus och få folk att flytta dit.</p> <p>Nyansera/förbättra bilden av landsbygden genom att visa på värdefulla platser i olika landsbygder. Det skapar också en bra helhets känsla för landsbygder.</p> <p>Vi kan synliggöra värdet av beredskap och biologisk mångfald som kan bli en drivare för omställning</p> <p>Nätverket kan bidra till bättre nyttjande av resurser</p>	<p>sprida, nätverka, inspirera, bygga kunskap,</p>
	<p>RådNu: Vill man var helt nytänkande i ex. livsmedelsproduktion så hotar man. Det kan finnas makt och motmakt fenomen.</p>	<p>lärandet i kafémiljö – tänka nytt runt ett folkbildningsperspektiv.</p>
	<p>Visit Sweden: Landsbygderna har förlorat minst under pandemin, jämfört med städerna. Fler har förstått att landsbygderna behövs. Hur drar vi nytta av det?</p> <p>Vi behöver göra helt andra saker nu och under de kommande två åren, jämfört med senare i nästa program.</p> <p>Det behövs en attitydförändring hos myndigheter.</p> <p>Det blir inte lika mycket pengar från underfinansierade kommuner.</p> <p>Hur får vi ut kompetensen?</p> <p>Hur marknadsför vi oss utomlands?</p>	<p>Göra en behovsanalys av vad entreprenörerna behöver just nu.</p> <p>Snabbanalys, Omställningsanalys, vad göra för att stärka landsbygden.</p> <p>Var finna kunskap, förenkla, göra det enklare och snabbare att få ut information.</p> <p>Samordna projekt i olika delar av landet.</p> <p>Resurspoola projekt.</p> <p>Bygga upp kompetensbanker bland annat på universitet.</p>
	<p>LRF: Nätverket kan bli en representant i en diskussion om prioriteringar framöver, t.ex.</p>	

Funktion som ger mervärde	Exempel	Hur
	<p>fördelning av medel. Dock svårt för nätverket ta ställning som neutral arena.</p> <p>Nätverket blir örat gentemot verkligheten genom att samla in exempel på hur det fungerar.</p>	
	<p>SLU: Påverkan och att vara med i olika grupper för fördelning av medel är viktigt. Olika perspektiv skall få vara med och påverka. Exempelvis om hur pengar utlyses, vad det ska forskas om och hur ansökningar bedöms. Landsbygdsnätverket har en bred kunskapsbas som skulle kunna användas mer.</p>	
	<p>Rise 2: Lyfta fram goda resultat genom skolmältiden, använda den som hävstång för att ändra attityder.</p>	
Nya möjligheter digitaliseringen	<p>Leader Bohuskust: Perspektiv på hur digitalisering, AI och liknande kan skapa nya förutsättningar för landsbygden</p> <p>Bättre lösningar för landsbygdsutmaningar, avstånd, socialt, etc</p> <p>förverkliga potentialen. Avstånd kan skapa hinder men nu finns möjlighet att förändra.</p> <p>landsbygden är global</p> <p>kompetensutveckling på distans</p> <p>koppla akademien närmare landsbygdsföretagen</p> <p>long range radio</p>	
	Vuxenskolan	Främja införande av bredband i landsbygder så att alla kan delta på lika villkor.

Övriga funktioner som ger mervärde	Exempel	Hur
Verka för utbildningar tillgängliga i hela landet (III)	<p>Gröna arbetsgivare: Försörja GN med kompetens. Nätverket kan bidra till att säkra kompetensförsörjningen. Underlätta för små företag att</p>	<p>Gröna arbetsgivares medlemmar delta i regionala kompetensråd</p> <p>Få igång samverkan mellan kommunerna. Visa att utbildningarna finns. Jobba</p>

Övriga funktioner som ger mervärde	Exempel	Hur
(3)	<p>expandera och anställa fler med rätt kompetens.</p> <p>Bättre samverkan för att kunna nå ut med info. Det saknas yrkesutbildade inom alla branscher inom naturbruk förutom inom djurvård.</p>	<p>regionalt så kommuner kan erbjuda dessa utbildningar.</p>
	<p>Västervik: Gör GN och BN attraktiva för unga.</p>	
	<p>Livsmedelsföretagen: Synliggöra vad det finns för jobb. Inte bara primärproduktionen. Bredda kunskapen hos eleverna om vilka jobb det finns. Flera konkreta exempel nämnda (bryggeri, smådjur).</p>	<p>Nå ut till elever: arbetsmarknadsdagar på universiteten. Småföretag behöver någon som kan representera dem där, visa på bredden. Rekryteringsdagar som olika företag har, inte så vanligt att de gröna näringarna och livsmedelsföretagen finns med där. Ex. Kulturhuset på Sergels torg. Utnyttja de kanaler som redan finns men där branschen inte finns med i dig. Ett sätt att få in mer folk i små- och medelstora företag. Krävs automation och annan teknisk kompetens.</p>
<p>Frirum för att experimentera</p>	<p>RådNu: särskilda insatser för att locka fram entreprenörerna. Det gäller att skapa utrymme för entreprenörerna att agera utanför de vanliga systemen för att testa utvecklingsidéer. (By pass kallas det i forskningen). Ett frirum att experimentera även utanför lagstiftningen kan behövas.</p>	
<p>Sätt entreprenören i centrum (IIII) (II) (7)</p>	<p>RådNu: mer fokus på den lilla AKIS. Här kan Landsbyggsnätverket ta ett initiativ för att sätta ett annat fokus på AKIS utifrån företagarens perspektiv. Det går även att titta på detta utifrån andra sektorer, ex för sociala företag, där entreprenörskapet står i fokus. : MikroAKIS där producenten/innovatören är fokus och systemet byggs den personen.</p>	<p>någon som kan starta detta samtal om MikroAkis och hur det förhåller sig till den den nationella nivån. Olika organisationer har olika kultur och dilemmat att de inte ser varandra. När man tittar på företagare om mikro AKIS så finns det ett antal nyckelaktörer som är viktiga för dem att hitta in dessa olika kunskaps- de lokala entreprenörerna tar ofta för sig, men de som skulle kunna bli entreprenörer stannar ofta efter kontakten</p>

Övriga funktioner som ger mervärde	Exempel	Hur
	Gröna Arbetsgivare: Företagens nytta måste vara i fokus.	med den första rådgivaren. Hur när vi och kan vi stötta den befintliga rådgivningsstrukturen så de kan se bakom horisonten. Det finns en tradition, kultur och en konservatism som kan vara lite skrämmande.
	Hembygdsförbundet: Det som nu utvecklats här är livsstilsföretagandet. Man vill ha en livsmiljö och bo på ett särskilt sätt. Det handlar om att få ett särskilt sätt att leva. Det kommer starkt bland de yngre. Många vill dock inte tjäna pengar utan vill ha en särskild livsstil. Vad finns det för stöd och rådgivning för det?	Att använda zoom är ett enkelt sätt för att ha fokusträffar om entreprenörskap utanför normen. Ex en timme runt lunch. Det blir lättare att fånga upp människor.
	SMHI: Kan komma positiva saker från klimatförändringar men då gäller det att vara förberedda för detta och dela kunskap med varandra mellan aktörer i nätverket. Vad krävs för att ny-examinerade har tillräcklig kunskap när de kommer ut i arbetslivet (om klimat). Landsbygdsfrågorna har inte heller pratats mycket om i utbildningar om klimatanpassningar inom mina arbetsområden. Vad behöver landsbygdsföretagare ha för att satsa?	
	JV: Utgå från producenten.	
	Norrlandsförbundet: Viktigt att utgå ifrån att det är individer som skapar innovationer, inte kluster.	
	Gröna Arbetsgivare: Företagens nytta måste vara i fokus.	
Demokratifrågor och delaktighet viktigt	Västervik: Jag saknar demokratifrågor och delaktighet och andra mer mjuka frågor när det gäller landsbygdsutveckling.	

